

Turcana, ?regina? de la Costesti

Descriere imagine:
Cioban cu oi din rasa Turcana

Rasa Turcana, cu toate varietatile ei, a tinut capul de afis la expozitiile de ovine organizate de oierii autohtoni pe parcursul anului trecut, aprecierea unanima a acestei suprarase culminând cu expozitia de la Costesti.

Înfiintarea asociatiilor de oieri în fiecare judet si consolidarea celor existente, pe parcursul anului trecut, s-a materializat în mare masura prin actiuni de promovare a oilor si a produselor obtinute de la speciaovina în cadrul numeroaselor expozitii de profil desfasurate în diverse colturi ale tarii. Dintre acestea, cea mai mare, mai bine organizata si cu participarea unui numar impresionant de expozanti si de vizitatori (circa 3000) a fost expozitia de la Costesti, din judetul Hunedoara.

Localitatea este situata într-o zona foarte pitoreasca, pe cursul superior al râului Orastie, la poalele Muntilor Orastiei, într-o zona de trecere de la padurile de foioase la cele de brad. În apropiere sunt Cetatile Dacicice de la Sarmizegetusa, care adauga un plus de farmec si curiozitate trecatorilor pe aceste meleaguri.

Aici, la Costesti, unde istoria se îmbina cu o traditie milenara a oierilor, de sase ani încoace, în prima duminica a lunii octombrie se organizeaza Expozitia crescatorilor de oi si bursa oilor, ocazie cu care se vând exemplare de mare valoare genetica. Am mai participat la câteva editii în anii anteriori, dar în acest an Expozitia de Ovine de la Costesti a fost de departe cea mai mare, mai atragatoare si mai bine organizata.

Asociatia crescatorilor de ovine din judetul Hunedoara, condusa de Dumitru Andresoi, a dus greul organizarii expozitiei, însa un aport însemnat l-a avut si Primaria Costesti, reprezentata de primarul Viorel Bodea, DADR Hunedoara, condusa de Stefan Ion si, nu în ultimul rând, o multime de sponsori.

Turcana, mândria oierilor de munte

Pentru expozanți au fost pregătite 110 boxe, de trei ori mai multe decât la ediția din 2008, majoritatea fiind ocupate cu ovine de rasa Turcana. Doar trei compartimente au fost populate cu alte rase, predominante fiind oile Tigaie și Charollais.

Turcana detine, în județul Hunedoara, peste 90% din structura de rase de ovine, astfel ca ponderea acestei rase la expoziție a fost covârșitoare.

În boxele cu oi Turcane am putut admira ovine din toate varietățile acestei rase: Turcana alba (Bele), Oacheșe, Bucalai, Brezate, Marcuse etc. Dintre acestea, prin număr, armonie corporală și dezvoltare corporală, sau prin caractere tipice de rasă s-au evidențiat oile Turcana bucalaie (parul de pe față și picioare cu culoare castanie spre negru) și varietatea Breza (o dungă albă pe față pe un fond gri).

La deschiderea expoziției de la Costei au luat cuvântul reprezentanți ai oierilor, cadre tehnice și din învătământ, care au apreciat că oaia Turcana din această zonă, dar și din alte regiuni, este regina Muntilor Carpați și mândria locuitorilor din zona montană.

De fapt, rasa de ovine Turcana prin efectivele numeroase, multitudinea de varietăți și populații, distincte între ele și bine consolidate, poate fi considerată o superrasă de oi.

Oi de mare valoare genetică, premiate

Evaluarea tehnică a exemplarelor de ovine expuse a fost anevoioasă, din cauza numărului mare de exemplare valoroase.

După evaluări, reevaluări și dezbateri furtunoase s-a decis acordarea a trei premii, astfel: **premiul I** a revenit crescătorului Ionel Toncea pentru oi adulte Turcane, **premiul II** crescătorului Gheorghe Bodea pentru tineret Turcana și **premiul III** crescătorului Simion Muja pentru berbeci din rasa Turcana.

Pe un timp superb de toamnă, în decorul multicolor al pădurilor de foioase și de brazi, a urmat un festival tradițional al cântecului și al dansului popular, specifice zonei. Apoi, crescătorii din cele mai îndepărtate zone ale Transilvaniei au achiziționat la preturi stimulative oi și berbeci cu valoare genetică ridicată.

BUCALAI, BREAZA ȘI OACHEȘA

? Oile Turcana Bucalaie

se cresc aproape în toate zonele din județul Hunedoara, fiind tipice depresiunii Hategului și zonei râului Orăștiei. Această varietate nu este menționată în cartile de specialitate mai vechi, dar în perioada actuală creșterea acestor oi a luat amploare și în alte regiuni ale țării, datorită masivității, vitezei de creștere a mieilor și rezistenței (lâna este mai grosă) la condiții vitrege.

Se estimează că această varietate s-a format în ultimii 40-50 de ani de către oierii din țara Hategului, care au cumpărat berbeci masivi Tigaie bucalaie, ecotipul de Banat, și i-au împerecheat cu oi Turcane albe sau cu Marcuse. Mierii obținuți au avut culoarea capului bucalaie identică cu cea a berbecilor,

culoare care se transmite dominant.

? **Breaza**

, localizata mai cu seama pe Valea Jiului, are o constitutie mai fina si este considerata de crescatori ca fiind cea mai buna pentru productia de lapte, alaturi de Oile Turcane Crete din zona Caransebesului.

? **Turcana Oachesa**

este de o armonie corporala si de o frumusetate aparte: alba si cu un contur închis în jurul ochilor, ca racteristica si ea zonei Hategului.

Ioan Padeanu